

Civilinė byla Nr. e2-210-743/2015

Teismo proceso Nr. 2-27-3-00102-2015-5

Procesinio sprendimo kategorija 2.5.8.10; 2.5.8.11.1; 3.2.6.4 (S)

LAZDIJŲ RAJONO APYLINKĖS TEISMAS

S P R E N D I M A S

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2015 m. lapkričio 16 d.

Lazdijai

Lazdijų rajono apylinkės teismo teisėja Asta Vaillionienė, sekretoriaujant Rūtai Stanulienei, dalyvaujant ieškovės atstovams advokatui Nedui Šilaiškai, G. B., atsakovės atstovui Kęstučiui Jasiulevičiui, viešame teismo posėdyje išnagrinėjo civilinę bylą pagal ieškovės UAB „Projektų rengimo biuras“ ieškinį atsakovei Lazdijų rajono savivaldybės administracijai dėl sutarties nutraukimo pripažinimo neteisėtu ir skolos už atliktus darbus priteisimo.

Teisėja, išnagrinėjusi bylą,

n u s t a t ė:

Ieškovė ieškiniu prašo: 1) pripažinti atsakovės 2013 m. balandžio 25 d. ir 2013 m. gegužės 13 d. raštais įvykdytą Techninio projekto parengimo ir statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugų pirkimo, įgyvendinant projektą „Buvusio vaikų darželio Avižieniuose pritaikymas visuomenės kultūros centrui“, sutarties Nr. 2012/11/06-001 nutraukimą neteisėtu; 2) priteisti iš atsakovės 8 320,78 Eur skolos, 998,49 Eur palūkanų, 9 procentų dydžio metines palūkanas nuo priteistos sumos nuo civilinės bylos iškėlimo teisme dienos iki teismo sprendimo visiško įvykdymo.

Ieškinys grindžiamas šiais argumentais. Šalys viešo konkurso būdu sudarė Techninio projekto rengimo ir statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugų pirkimo, įgyvendinant projektą „Buvusio vaikų darželio Avižieniuose pritaikymas visuomenės kultūros centrui“ sutartį Nr. 2012/11/06-001 (toliau – Sutartis), kuria ieškovė įsipareigojo parengti buvusio vaikų darželio Avižieniuose pastato rekonstrukcijos techninį projektą, suderinti jį su kompetentingomis institucijomis ir gauti statybą leidžiantį dokumentą, o atsakovė įsipareigojo priimti ir apmokėti už atliktus darbus. Ieškovė parengė ir pateikė atsakovei derinti projektą iki 2013 m. vasario 26 d., tačiau atsakovė 2013 m. balandžio 8 d raštu atsisakė derinti projektą, nurodė, kad jis neatitinka projektavimo užduoties, o 2013 m. balandžio 25 d. raštu informavo ieškovę, kad Sutartį nutraukia vadovaudamasi Sutarties 11.1.1 ir 11.1.3 punktuose numatytais pagrindais. Sutarties nutraukimas remiantis Sutarties 11.1.1 punktu nepagrįstas, nes remiantis šia Sutarties nuostata sutartį galima nutraukti tik tuomet, kai paslaugų teikėjas nevykdo sutartinių įsipareigojimų, tuo tarpu ieškovė iš esmės savo įsipareigojimus įvykdė ir 2013 m. vasario 26 d. pateikė derinimui paruoštą projektą, tačiau pati atsakovė vengė jį derinti. Atsakovės nurodytos pastabos dėl projekto nesijusios su ieškovės sutartinių įsipareigojimų

vykdymu: atsakovė 2013 m. balandžio 8 d. rašte nurodė, kad ieškovė viršijo projektavimo užduoties 11.2 punkte nustatytą projektui skirtą sumą, nes 847 tūkst. Lt lėšos nustatytos visiems techninio projekto įgyvendinimo statybos darbams, o ne vien tik viešosios erdvės sutvarkymo darbams. Šios lėšos nurodytos projektavimo užduoties 11.2 punkte, kuriame reglamentuojami viešosios erdvės sutvarkymo darbai, todėl ši projektavimo užduoties nuostata vertintina kaip akivaizdžiai neaiški ir netiksli. Ieškovė parengė techninį projektą pagal teisės aktų reikalavimus ir atsakovės pateiktą projektavimo užduotį, projekto sprendiniai suderinti su atsakove 2012 m. lapkričio 21 d., jokių perteklinių, projektavimo užduotyje nenurodytų patalpų ar konstrukcinių ir estetinių sprendimų, branginančių statybą neatlikta, todėl atsakovės pageidautos 847 tūkst. Lt kainos viso techninio projekto įgyvendinimui buvo neįmanoma pasiekti dėl to, kad atsakovė nustatė akivaizdžiai per didelius techninius reikalavimus už akivaizdžiai per mažą skaičiuojamąją kainą. Dėl kitos, atsakovės nurodytos, projektinės dokumentacijos nederinimo priežasties – mažesnis nei numatyta projektavimo užduotyje kėdžių žiūrovams skaičius projektuojamoje kultūros namų salės patalpoje, pažymi, kad atsakovės pateiktos projektavimo užduoties 11.1 punkte buvo apibrėžtas ne tik kėdžių žiūrovams skaičius, bet ir apytiksliai salės plotas – apie 60 kv. m, o tos atsakovės reikalavimas negalėjo būti įgyvendintas dėl priešgaisrinės saugos reikalavimų, todėl jau derinant projektinį pasiūlymą atsakovė apie tai buvo informuota ir suderino mažesnį stacionarių kėdžių skaičių, numatant galimybę pristatyti papildomas kėdes. Argumentai dėl Sutarties nutraukimo 11.1.3 punktu nepagrįsti, nes ieškovė nebuvo sudariusi subrangos sutarties, o UAB „Oikono“ rekvizitai brėžiniuose buvo likę dėl techninės klaidos, naudojant ankstesnių brėžinių šabloną, ieškovė šią klaidą ištaisė. Dėl neatliktų įvadinio kabelio įrengimo prie skirstomųjų tinklų dalies pažymi, kad šią dalį rengė AB „Lesto“, ji nebuvo esminė kliūtis projektui suderinti, kadangi būtų buvęs suderinta projekto derinimo stadijoje. Nurodo, kad atsakovė nutraukė sutartį tik tuomet, kai iš ieškovo atlikto techninio projekto suprato, kad projektavimo užduotis negali būti įgyvendinta, o imperatyvių teisės normų reglamentuojama sutartis pakeista būti negali, todėl Sutartį nutraukė, vėliau paskelbė naują atvirą konkursą dėl to paties pastato rekonstrukcijos, kurio metu buvo pateikta nauja projektavimo užduotis, kurioje visos ieškovės nurodytos kliūtys buvo pašalintos: atsisakyta projektuojamų patalpų mansardoje, kas sumažino projekto darbų vertę, nenurodyti projektuojamų patalpų konkretūs reikalavimai plotui (salė, seniūnijos patalpos), statybos darbų kaina nurodyta ne prie viešosios erdvės sutvarkymo darbų, o bendroje dalyje. Ieškovė neginčija atsakovės teisės nutraukti sutartį Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.721 straipsnio 1 dalyje nustatytais pagrindais, tačiau tai neatleidžia jos nuo pareigos atsiskaityti už faktiškai atliktą darbą. Nurodo, kad ieškovės atliktai darbai, kurių vertė 8 320,78 Eur sudaro 85 procentus visų Sutartyje numatytų darbų, todėl šią sumą prašo iš atsakovės priteisti. Remdamasi CK 6.210 straipsniu, 6.37 straipsnio 2 dalimi prašo priteisti ir 9 procentų dydžio metines palūkanas nuo 2013 m. liepos 1 d. iki 2015 m. spalio 1 d. (998,49 Eur) bei nuo bylos iškėlimo teisme dienos iki teismo sprendimo visiško įvykdymo nustatytas Lietuvos Respublikos mokėjimų, atliekamų pagal komercinius sandorius, vėlavimo prevencijos įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje.

Atsakovė su ieškiniu nesutinka. Atsikirtimai į ieškinį grindžiami šiais argumentais. 2012 m. spalio 25 d., po atviro konkurso, su ieškove pasirašyta techninio projekto parengimo ir statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugų pirkimo įgyvendinant projektą „Buvusio vaikų darželio Avižieniuose pritaikymas visuomenės kultūros centrui“ techninio projekto parengimo ir šio projekto vykdymo priežiūros paslaugų pirkimo sutartį. Pagal atviro konkurso sąlygų 15 punktą techninis projektas turėjo būti parengtas ir gautas statybą leidžiantis dokumentas iki 2013 m. vasario 15 d. 8 punkte nustatyta, kad tiekėjas atsako už rūpestingą visų konkurso dokumentų išnagrinėjimą, už patikimos informacijos apie visas sąlygas bei įsipareigojimus, galinčius turėti įtakos pasiūlymo sumai ar pobūdžiui arba paslaugų atlikimui, gavimą. Jeigu tiekėjas laimi konkursą, nebus priimtas joks reikalavimas pakeisti pasiūlymo sumą arba sąlygas, grindžiamas klaidomis ir praleidimais. 52 punkte nustatyta, kad konkurso sąlygos gali būti paaiškinamos, patikslinamos teikėjų iniciatyva kreipiantis į perkančiąją organizaciją, tiekėjai turi būti aktyvūs ir pateikti klausimus ar paprašyti paaiškinti konkurso sąlygas iš karto jas išanalizavę, atsižvelgiant į tai, kad pasibaigus pasiūlymų pateikimo

terminui, pasiūlymo turinio keisti nebus galima. 98 punkte numatyta, kad pirkimo sutarties sąlygos pirkimo sutarties galiojimo laikotarpiu negali būti keičiamos, išskyrus tokias pirkimo sutarties sąlygas, kurias pakeitus nebūtų pažeisti Viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnyje nustatyti principai ir tikslai bei tokiems pirkimo sutarties sąlygų pakeitimams yra gautas Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimas. Tais atvejais, kai pirkimo sutarties sąlygų keitimo būtinybės nebuvo įmanoma numatyti rengiant konkurso sąlygas ir pirkimo sutarties sudarymo metu, pirkimo sutarties šalys gali keisti tik neesmines pirkimo sutarties sąlygas. Ieškovė nesinaudojo jai suteikta teise pateikti klausimus ir prašyti paaiškinti konkurso sąlygas, todėl projektavimo užduotis dėl 847 tūkst. Lt negali būti vertinama kaip akivaizdžiai neaiški, netiksli ir neatitinkanti teisės normų vien todėl, kad ji nurodyta prie viešosios erdvės sutvarkymo darbų. 2013 m. vasario 26 d. ieškovė pateikė tik rekonstrukcijos projekto sprendinius, o ne rekonstrukcijos techninį projektą, atitinkantį Statybos techninio reglamento STR 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“ reikalavimus, be to, jį pateikė neatlikus įvadinio kabelio įrengimo prie skirstomųjų tinklų dalies. 2013 m. kovo 18 d. atsakovė gavo bendrosios ekspertizės išvadas su pastabomis, 2013 m. balandžio 8 d. ir 2013 m. balandžio 16 d. raštu atsakovė pateikė pastabas dėl techninio projekto ieškovei, kurių ji neištaisė. Kadangi iki 2013 m. vasario 15 d. ieškovė neparengė projekto, buvo matyti, kad nesugebės to padaryti, todėl ieškovė sutartį nutraukė. Apie subrangovo pasitelkimą atsakovė sprendė iš ieškovės pateiktų projektavimo dokumentų, kuriuose buvo nurodyti UAB „Oikono“ rekvizitai kaip įmonės, atlikusios šildymo, vėdinimo, šilumos tiekimo ir katilinės įrengimo dalį. Kadangi atsakovas pagal Sutarties 3.6 punktą įsipareigojo atsiskaityti su teikėju tik už pilnai ir kokybiškai atliktą darbą po perdavimo-priėmimo akto pasirašymo, ieškovui nustatytu laiku neparengus techninio projekto ir negavus statybą leidžiančio dokumento, atsakovė neturi pareigos sumokėti ieškovės reikalaujamą skolą. Keisti esminės viešojo pirkimo sutarties sąlygos – sutarties termino, atsakovė negalėjo. Nepagrįstas ir ieškovės reikalavimas priteisti 9 procentų dydžio metines palūkanas, kadangi sutartis su ieškove yra viešojo pirkimo sutartis.

Byloje nustatyta, kad 2015 m. spalio 29 d. sutartimi šalys susitarė dėl „Buvusio vaikų darželio Avižieniuose pritaikymo visuomenės kultūros centrui“ techninio projekto parengimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugų teikimo, pagal kurią ieškovė įsipareigojo iki 2013 m. vasario 15 d. parengti rekonstrukcijos techninį projektą ir gauti statybos leidimą. Ieškovės nustatytu laiku sutarties neįvykdė, todėl 2013 m. gegužės 15 d. atsakovė sutartį nutraukė, už atliktus darbus nesumokėjo 8 320,78 Eur ieškovei. Teismo išvados grindžiamos šiais įrodymais.

2012 m. liepos 31 d. patvirtintos Lazdijų rajono savivaldybės administracijos atviro konkurso sąlygos įsigyti techniniam projektui „Buvusio vaikų darželio Avižieniuose pritaikymas visuomenės kultūros centrui“ ir šio projekto vykdymo priežiūros darbams; prie pateiktų konkurso sąlygų pridėta techninė projekto specifikacija, kurios 2 punkte nustatyta, kad preliminari projekto darbų vertė - 850 tūkst. Lt; 34 800 Lt vertės pasiūlymą pateikė ieškovė, 33 800 Lt sudaro techninio projekto parengimas ir 1 000 Lt projekto vykdymo priežiūros paslaugos (t. 1, b. l. 44-60). 2015 m. spalio 29 d. sutartimi šalys susitarė dėl „Buvusio vaikų darželio Avižieniuose pritaikymo visuomenės kultūros centrui“ techninio projekto parengimo ir projekto vykdymo priežiūros paslaugų teikimo, pagal kurią (Sutarties 2.2.1 punktą) ieškovė įsipareigojo iki 2013 m. vasario 15 d. parengti rekonstrukcijos techninį projektą ir gauti statybos leidimą (t. 1, b. l. 23-26, 69-72). Iš projektinio pasiūlymo (plano), jame esančių įrašų matyti, kad siūloma salėje suprojektuoti 35 kėdes žiūrovams, plane atžymėti pageidavimai dėl scenos pakylės aukščio, prie jos esančio kabineto bei pageidavimas seniūnijos patalpose įrengti dvi atskiras darbo vietas; plane įrašas: suderinta, V. M. ir parašas (t.1, b. l. 5). 2013 m. kovo 15 d. pateiktos išvados dėl techninio projekto, atsakovė jas gavo 2013 m. kovo 18 d. (t. 1, b. l. 78-61). 2013 m. kovo 27 d. ieškovė pateikė prašymą suderinti techninį rekonstrukcijos projektą remiantis bendrosios ekspertizės tarpinio akto 2013-03-15 1 pastaba (1.10) (t. 1, b. l. 66). 2013 m. balandžio 8 d. raštu atsakovė pranešė ieškovei, kad nederina „Vaikų darželio pastato rekonstrukcijos projekto, pritaikant visuomenės kultūros centrui“, nes jis neatitinka projektavimo užduoties 11.1 punkto, kad salėje turi tilpti ne mažiau kaip 50 kėdžių žiūrovams, projektavimo užduoties 11.2 punkto, nes neatsižvelgta, kad

viso projekto kaina 847 tūkst. Lt (t. 1, b. l. 22, 66). 2013 m. balandžio 10 raštu ieškovė pateikė argumentus: dėl 11.1 punkto nevykdymo nurodė, kad esant nustatytam salės plotui – apie 60 kv. m įgyvendinti reikalavimo sutalpinti 50 kėdžių žiūrovams negalima, nes pagal visuomeninių statinių gaisrinės saugos taisyklių reikalavimus turi būti numatytas 100 cm pločio praėjimas, pagal STR 2.03.01:2001 reikalavimus – 150 cm praėjimas, todėl galima sutalpinti tik 28 kėdes; dėl 11.2 punkto reikalavimo nurodė, kad 847 tūkst. Lt suma nurodyta prie viešosios erdvės sutvarkymo, todėl ši sąlyga neaiški ir klaidinanti, techninis projektas parengtas pagal projektavimo užduoties sąlygas, o siekiant parengti techninį projektą, kurio įgyvendinimui pakaktų 847 tūkst. Lt, būtina keisti projektavimo užduotį (t. 1, b. l. 29). 2013 m. balandžio 25 d. raštu atsakovė informavo ieškovę, kad remdamasi Sutarties 11.1 punktu po keturiolikos dienų Sutartį nutrauks (t. 1, b. l. 21). 2013 m. gegužės 15 d. raštu Lazdijų rajono savivaldybės administracija informavo ieškovę, kad remiantis Sutarties 11.1 punktu Sutartį nutraukia pažeidus Sutarties 11.1.1 ir 11.1.3 punktų nuostatas (dėl termino praleidimo ir subrangovo pasitelkimo) (t. 1, b. l. 7). 2013 m. gegužės 13 d. dokumentų priėmimo-perdavimo aktu UAB „Projektų rengimo biuras“ perdavė Lazdijų rajono savivaldybės administracijai „Vaikų darželio pastato rekonstrukcijos projektą, pritaikant visuomenės kultūros centrui“ techninį projektą; Lazdijų rajono savivaldybės administracijoje gautas 2013-05-15; pateikta ir PVM sąskaita faktūra apmokėjimui – 28 730 Lt; prašymas apmokėti 23 743,80 Lt, nes Sutartis nutraukta ne dėl UAB „Projektų rengimo biuras“ kaltės; 2015 m. vasario 4 d. raštu atsakovė apmokėti prašomą sumą atsisakė (t. 1, b. l. 8-10, 14-16). UAB „Projektų rengimo biuras“ raštu Nr. PRB R-07-2015/05/03 atsakydamas dėl Sutarties nutraukė pranešė, kad su atsakovės nurodytais Sutarties nutraukimo pagrindais nesutinka, projektas derinti buvo pateiktas 2013 m. vasario 26 d., jokių pretenzijų dėl sutarties termino pažeidimo nebuvo nurodyta, darbai neužbaigti tik dėl vengimo priimti sprendimus dėl akivaizdžiai prieštaringų projektavimo užduoties sąlygų, UAB „Oikona“ rekvizitai yra techninė klaida (t. 1, b. l. 6). 2012 m. spalio mėn. patvirtintoje projektavimo užduotyje numatyta salė apie 60 kv. m ploto, kurioje turi tilpti ne mažiau kaip 50 kėdžių žiūrovams, taip pat numatyta įrengti patalpas mansardoje: vaikų ir suaugusiųjų biblioteka; prie 11.2 punkto, apibrėžiančio viešosios erdvės sutvarkymą, nurodyta, kad projektą būtina atlikti atsižvelgiant į turimas lėšas – 847 tūkst. Lt (t. 1, b. l. 27, 28). Buvusio vaikų darželio pastato Avižieniuose pritaikymas visuomenės kultūros centrui 2013 m. birželio 21 d. patvirtintoje projektavimo užduotyje projekto kaina nurodyta 850 tūkst. Lt, salės pageidaujamas plotas nenurodytas, pažymėta tik dėl 50 kėdžių žiūrovams; pageidavimų dėl patalpų mansardoje įrengimo nėra (t. 1, b. l. 11-13). 2013 m. parengtas ir sklypo planas su elektros tinklais planas, gautos prijungimo sąlygos iš AB Lesto (t. 1, b. l. 63, 68). Techninio projekto šilumos tiekimo, šilumos punkto, šildymo, vėdinimo dalyje nurodyti rengėjo rekvizitai - UAB „Oikono“ (t. 1, b. l. 67). Elektroninio susirašinėjimo duomenys patvirtina, kad ieškovė pateikė atsakovei architektūrinės projekto dalies principinius sprendinius suderinimui, 2013 m. vasario 26 d. persiuntė techninio projekto dalis (t. 1, b. l. 62-74). Ieškovė pateikė atsakovei ištaisytą projekto dalį dėl subrangovo UAB „Oikono“ (t. 1, b. l. 74, 75). Pakartotinio atviro konkurso dokumentai patvirtina, kad: techninis projektas perduotas atsakovei 2014 m. vasario 24 d. paslaugų perdavimo-priėmimo aktu; suprojektuotas salės plotas – 114,51 kv. m, kėdžių skaičius – 48; suprojektuotas pirmasis aukštas, mansardoje patalpos neprojektuotos, 2014 m. vasario 24 d. išduotas leidimas rekonstruoti pastatą (t. 2, b. l. 3-146). Liudytojas V. M. patvirtino, kad buvo perkančiosios organizacijos atstovas, kuris bendravo su paslaugų teikėjais dėl sutarties vykdymo, nurodė, kad 2012-11-21 pasirašydamas projektiniame pasiūlyme (plane) suderino ieškovės pasiūlymą, neigė taip sutikęs su nurodytu kėdžių skaičiumi, tačiau neprisiminė, ar tokį sutikimą išreiškė bendraudamas su projekto vadove G. B.. Neigė, kad 2013 m. birželio 21 d. projektinė užduotį rengė atsižvelgdamas į 2012 m. spalio mėnesio projektavimo užduoties vykdymo metu išaiškėjusius trūkumus, tačiau nenurodė aiškių argumentų, kurie buvo pagrindas šiai projektavimo užduočiai pakeisti.

Byloje kilo ginčas dėl 2012 m. spalio 29 d. tarp šalių sudarytos sutarties Techninio projekto parengimo ir statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugų pirkimo įgyvendinant projektą „Buvusio vaikų darželio Avižieniuose pritaikymas visuomenės kultūros centrui“ (toliau – Sutartis) nutraukimo teisėtumo. Atsakovė

2015-05-13 nutraukė Sutartį remdamasi Sutarties 11.1.1. ir 11.1.3. punktais. Sutarties 11.1.3. punkte numatyta galimybė nutraukti sutartį, kai paslaugų teikėjas sudaro subrangos sutartį be perkančiosios organizacijos leidimo. Aplinkybę, kad ieškovė pasitelkė subrangovą sutarčiai įvykdyti, atsakovė grindžia tik techninio projekto tituliniam lape nurodytais UAB „Oikono“ rekvizitais, tačiau ieškovė nurodė, kad tai yra techninė klaida, ją ištaisė, todėl pripažintina, kad atsakovė neįrodė, kad ieškovė pasitelkė subrangovą be perkančiosios organizacijos leidimo, todėl neturėjo pagrindo nutraukti Sutarties 11.3.1 punkte nustatytu pagrindu. Sutarties 11.1.1 punkte nustatyta perkančiosios organizacijos teisė nutraukti sutartį, kai paslaugų teikėjas nevykdo savo įsipareigojimų. Pagal Sutarties 2.2.1 punktą paslaugų teikėjas (ieškovė) iki 2013 m. vasario 15 d. privalėjo parengti techninį projektą ir gauti statybą leidžiantį dokumentą. Byloje nekyla ginčas, kad ieškovė šio įsipareigojimo neįvykdė, nes statybą leidžiantis dokumentas pagal parengtą techninį projektą nebuvo gautas, todėl pažeidė Sutartį (CK 6.205 straipsnis). Nors sutiktina su ieškovės argumentais, kad aiškinant tarp šalių sudarytą sutartį, įvertinus tai, kad sutarties nevykdymo teisinės pasekmės reglamentuotos Sutarties 9, 10, 11 punktuose, nustatant delpinigių ir baudų mokėjimo sistemas, todėl 11.1.1 punkte nustatytas Sutarties nutraukimas galimas tik tuomet, kai padaromi esminiai sutarties pažeidimai, tačiau, kita vertus, atsižvelgus į tai, kad techninis projektas derinimui pateiktas jau praleidus šalių sulygtą terminą, bendrosios ekspertizės metu nustatyti techninio projekto trūkumai, o projekto derinimo procedūros metu išaiškėjo ir esminės aplinkybės, dėl kurių techninis projektas negalės būti suderintas, kuriuos ieškovė atsisakė ištaisyti iki nebus pakeistos sutarties vykdymo sąlygos ir nurodė sustabdanti terminų skaičiavimą, atsižvelgiant į tai, kad šios sutarties sudarymą reglamentuoja imperatyvios Viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – VPĮ) normos, neesant pagrindo išvadai, kad buvo galimas sutarties pakeitimas VPĮ 18 straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka, negalima pripažinti, kad ir pasikeitus aplinkybėms ieškovė galėjo išsaugoti sutartį, todėl turėjo spręsti dėl Sutarties nutraukimo 11.1.1 punkto pagrindu.

Pagal CK 6.702 straipsnio 1 dalies 1–3 punktus rangovas privalo atlikti projektavimo ir tyrinėjimo darbus pagal sutarties, užduoties ir kitų pradinių duomenų nustatytus reikalavimus; parengtus techninius dokumentus suderinti normatyvinių statybos dokumentų nustatyta tvarka su užsakovu, o įstatymo numatytais atvejais – su atitinkamomis valstybės ar savivaldybių institucijomis, arba atlikti jų ekspertizę; atlikdamas darbus ir derindamas parengtus techninius dokumentus, bendradarbiauti su užsakovu. Atitinkamai pagal CK 6.704 straipsnio 1, 3 punktus užsakovas pagal projektavimo ir tyrinėjimo darbų rangos sutartį privalo sumokėti rangovui sutartyje nustatytą kainą užbaigus visus darbus iš karto arba dalimis už sutartyje numatytus ir atliktus darbų etapus; atliekant darbus ir derinant parengtus techninius dokumentus, bendradarbiauti su rangovu. Šalių bendradarbiavimas ir kooperavimasis vykdant sutartį nustatytas ne tik įstatyme – savo praktikoje jį nuosekliai pabrėžia ir kasacinis teismas. Tai yra sutarčių teisės nuostata ir šalys privalo jos laikytis (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2004 m. gruodžio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-685/2004; 2005 m. liepos 11 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-371/2005; 2007 m. gegužės 10 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-203/2007). Tinkamas rangos šalių pareigos bendradarbiauti įgyvendinimas yra priemonė, įgalinanti maksimaliai išvengti vykdant sutartį galimų nuostolių, ginčų dėl darbų atlikimo, atsiskaitymo, net sutarties nutraukimo. Jeigu sutarties vykdymo metu atsiranda kliūčių, trukdančių tinkamai ir laiku įvykdyti sutartį, šalys privalo imtis protingų priemonių toms kliūtims pašalinti bei taip įgyvendinti CK 6.200 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą imperatyviają sutarties šalių bendradarbiavimo (kooperavimosi) sutarties vykdymo metu pareigą (2007 m. gruodžio 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-530/2007). Tačiau šios pareigos šalys nevykdė, netinkamai suprato savo sutartines prievoles, realiai neįvertino rangovės galimybių tinkamai įvykdyti sutartį. Jeigu rangos sutartis buvo sudaryta konkurso tvarka, sutarties turinys nustatomas pagal paskelbtas konkurso sąlygas ir konkurso metu pateiktus rangovo, laimėjusio konkursą, pasiūlymus (CK 6.706 straipsnis). Prie konkurso sąlygų pridėta techninė specifikacija patvirtina, kad atviro konkurso paskelbimo metu buvo numatyta, kad preliminarini projekto rangos darbų vertė – 850 tūkst. Lt (2 punktas), todėl bet kuriam apdairiam, su atviruoju konkursu ir projektavimo veikla susiduriančiam asmeniui, projekto darbų vertė turėjo būti akivaizdi. Todėl ieškovės

argumentai, kad projektavimo užduotyje prie 11.2 punkto (viešosios erdvės sutvarkymo darbai) nurodyta projekto vertė – 847 tūkst. Lt leido daryti išvadą, kad šios lėšos skirtos tik viešajai erdvei sutvarkyti, todėl ši sąlyga yra neaiški ir klaidinanti, atmestini kaip nepagrįsti. Kilus abejonėms dėl projekto darbų vertės, ieškovė turėjo būti aktyvi ir kreiptis dėl konkurso sąlygų paaiškinimo, tačiau to nepadarė, techninį projektą rengė neatsižvelgdama į šią sąlygą, pažeisdama šalių sudarytą Sutartį, o jai vėluojant pateikti techninį projektą derinimui atsakovei, ši aplinkybė paaiškėjo tik 2013 m. balandžio 8 d., atsakovei atsisakius jį derinti. Vertinant ieškovės atstovės G. B. paaiškinimais, liudytojo V. M. parodymais bei projektiniame pasiūlyme (plane) esančius V. M. rankraštinius įrašus, pripažintina įrodytu ir tai, kad atsakovei nuo 2012-11-21 buvo žinoma apie tai, kad projektavimo užduoties 11.1 punkte esantis reikalavimas suprojektuoti salę apie 60 kv. m ploto su 50 kėdžių žiūrovams prieštarauja teisės aktų reikalavimams (STR 2.03.01:2001), todėl ji turėjo pakankamai laiko apsispręsti: arba sutikti su ieškovės pasiūlymu ir projektavimo užduotyje nurodytą 50 kėdžių žiūrovams skaičių užtikrinti įrengiant įstatymo leidžiamą skaičių stacionarių kėdžių, o likusias pristatant renginio metu, arba VPJ 18 straipsnio 8 dalies tvarka kreiptis dėl paslaugų pirkimo sutarties sąlygų pakeitimo, tačiau jokių veiksmų neatliko. Sulyginus 2012 m. spalio mėnesio projektavimo užduotį su 2013 m. birželio 21 d. projektavimo užduotimi (pagal kurią paskelbtas pakartotinis šio projekto konkursas) matyti, kad atsakovei nutraukus Sutartį su ieškove, projektavimo užduotis pakeista atsisakant patalpų mansardoje ir taip sumažinant projekto išlaidas, nenustatant salės ploto ir taip leidžiant paslaugų teikėjui įgyvendinti perkančiosios organizacijos pageidavimą įrengti salėje 50 kėdžių žiūrovams (suprojektuota 114,51 kv. m ploto salė). Taip pakartotinio atviro konkurso metu atsakovė iš esmės pašalino kliūtis, trukdžiusias ieškovei rengti techninį projektą ir jį derinti. Šios aplinkybės pakankamos pripažinti, kad ir atsakovės veiksmai netinkamai parengiant projektavimo užduotį sąlygojo ieškovės netinkamą sutarties sąlygų vykdymą. Sutarties pasibaigimas reiškia iš jos kylančių prievolių pasibaigimą, tik jei jos tinkamai įvykdomos ir pasibaigia (CK 6.123 straipsnio 1 dalis). 2013 m. vasario 15 d. suėjęs Sutarties terminas pabaigė sutartį, tačiau nepanaikino iš jos atsiradusių ir tinkamai neįvykdytų prievolių. Taigi nors šalys sutartinės prievolės nesibaigė ir abi šalys pripažino tai, jog jų sutartiniai santykiai pateko į aklavietę, tiek derinant projektą, tiek bylos nagrinėjimo metu ieškovė nurodė, kad ji, pakeitus projektavimo užduotį, būtų galėjusi pašalinti Sutarties vykdymo trūkumus, tai būtų užtrukę žymiai trumpiau, nei atsakovės pasirinktas būdas – nutraukti Sutartį, keisti projektavimo užduotį, skelbti naują atvirą konkursą, paruošti naują techninį projektą, jį suderinti ir gauti statybą leidžiantį dokumentą, tačiau atsakovė laikėsi kategoriškos pozicijos, nepriklausomai nuo ieškovės siūlomų problemos sprendimo būdų, ji buvo nelinkusi sutarties išsaugoti, nesikreipė dėl sutarties sąlygų pakeitimo, o Sutartį nutraukė. CK 6.703 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad jeigu nustatomi techninių dokumentų ar tyrinėjimo darbų trūkumai, rangovas privalo užsakovo reikalavimu neatlygintinai ištaisyti techninių dokumentų trūkumus ar iš naujo atlikti tyrinėjimo darbus bei atlyginti užsakovui nuostolius, jeigu rangos sutartis nenustato ko kita. Tačiau atsakovė nepasinaudojo šiomis teisėmis, tinkamai nebendradarbiavo su ieškove, elgėsi priešingai sutarties išsaugojimui ir ignoravo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje nuosekliai plėtojamą favor contractus (sutarties naudai) principą, kuris galioja visoms – taigi ir viešųjų pirkimų būdu sudarytoms – sutartims (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2012 m. gegužės 8 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-212/2012; 2011 m. birželio 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-288/2011; 2012 m. gegužės 9 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-206/2012). Atsakovės argumentai, kad remiantis Viešųjų pirkimų įstatymo 18 straipsnio 5 dalimi sutarties terminas yra esminė sąlyga, kurios keisti negalima, atmestini kaip nepagrįsti. Remiantis VPJ 18 straipsnio 8 dalimi, atsakovė galėjo kreiptis dėl šios sąlygos pakeitimo ir taip siekti sutarties išsaugojimo. Be to, įvertinus tai, kad 2013 m. vasario 15 d., pasibaigus Sutartyje nurodytam terminui, atsakovė sutarties su ieškove nenutraukė, toliau atlikinėjo veiksmus, būtinus sutarčiai pabaigti ir techniniam projektui suderinti, leidžia spręsti, kad pati atsakovė manė, kad yra galimybė pabaigti sutartį ir jos terminui pasibaigus. VPJ nėra nuostatos draudžiančios vykdyti sutartį po jos termino pabaigos, todėl sutartis gali būti vykdoma ir pasibaigus jos galiojimo terminui. Priešingas VPJ normų aiškinimas nepagrįstai pasunkintų abiejų šalių

padėtį, nes draudžiant vykdyti sutartį pasibaigus sutarties galiojimo terminui, tektų iš naujo vykdyti gana sudėtingas ir ilgai trunkančias viešųjų pirkimų procedūras, naudoti papildomus laiko ir finansinius kaštus.

Atsakovės elgesys pažeidžiant bendradarbiavimo pareigą leidžia konstatuoti, kad dėl nesėkmingų šalių santykių yra ir dalis jos kaltės, todėl ji, kaip kreditorė, taip pat laikytina pažeidusia sutartį (CK 6.64 straipsnio 1 dalies 1 punktas) ir turi prisiimti dalį neigiamų padarinių. CK 6.704 straipsnio 1 punkte nustatyta užsakovo pareiga sumokėti rangovui sutartyje nustatytą kainą, tarp jų ir už dalį atliktų darbų. Tai yra iš sutarties kilusi prievolė, kuri turi būti vykdoma. Pagal rangos teisinių santykių bendrąsias nuostatas, jeigu net užsakovas atsisako sutarties, t. y. sutartį nutraukia dėl svarbių priežasčių iki darbas nebaigtas, tai rangovui sumokamas atlyginimas už atlikto darbo dalį (CK 6.658 straipsnio 4 dalis, 6.671 straipsnis) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2012 m. lapkričio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-388/2012).

Atsižvelgdama į šias aplinkybes ir teisingumo, protingumo bei sąžiningumo principus, būtina paskirstyti neįvykdytos sutarties kaštus abiem šalims priklausomai nuo kiekvienos iš jų elgesio, sutrukdžiusio sutarčiai pasiekti jos tikslus, todėl konstatuoja, kad ieškinys tenkintinas iš dalies, t. y. pripažintina, kad atsakovei kyla pareiga už dalį ieškovės atliktų darbų jai apmokėti, o ši dalis, įvertinant pačios atsakovės kaltę dėl sutarties tinkamo neįvykdymo, nustatytina lygi 5 000 Eur (CK 1.5, 6.64, 6.205 straipsniai, 6.655 straipsnio 1 dalis).

Įvertinus aukščiau aptartus argumentus ieškovės ieškinys tenkintinas iš dalies: priteistina iš atsakovės dalis jos turėtų išlaidų atliekant projektavimo darbus, reikalavimas pripažinti Sutarties nutraukimą neteisėtu atmetinas, nes net ir pripažinus, kad Sutartis 11.1.3 punkto pagrindu nutraukta neteisėtai, atsakovei Sutartį nutraukus ir Sutarties 11.1.1 punkto pagrindu, šio nutraukimo nepripažinus neteisėtu, spręstina, kad Sutartis nutraukta teisėtai.

Ieškovė prašo priteisti palūkanas, remdamasi dydžiu, nustatytu Mokėjimų, atliekamų pagal komercinius sandorius, vėlavimo prevencijos įstatyme (toliau – ir Įstatymas). Jo 1 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad šis įstatymas taikomas visiems tarp ūkio subjektų arba ūkio subjektų ir valstybės institucijų sudarytiems komerciniams sandoriams, pagal kuriuos už atlyginimą perduodamos prekės, teikiamos paslaugos ar atliekami darbai ir atliekami mokėjimai. Taigi pagal šią normą Įstatyme nustatyto dydžio palūkanas moka ūkio ir viešieji subjektai, kurie įstatymų nustatyta tvarka verčiasi ūkine komercine ar profesine veikla ar yra Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodyta perkančioji organizacija ((Įstatymo 2 straipsnio 6, 7 dalis). Palūkanas nurodyti ūkio subjektai moka, jeigu jų sudarytas sandoris yra komercinis (Įstatymo 2 straipsnio 1 dalis). Šalys yra ūkio ir viešasis subjektas, jų sudarytas sandoris yra komercinis, nes pagal jį teikiamos atlygintinės paslaugos (Įstatymo 2 straipsnio 1 dalis). Lietuvos Aukščiausiasis Teismas formuoja teismų praktiką aiškindamas, kad procesinės palūkanos skaičiuojamos, kai yra pareikštas kreditoriaus prašymas jas skaičiuoti, ir tai daroma nuo bylos iškėlimo iki visiško prievolės įvykdymo, jei šalys nėra sutarusios kitaip arba išieškotojas bendru sutarimu ar savo pareiškimu bei veiksmais nėra atsisakęs procesinių palūkanų skaičiavimo (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2010 m. gruodžio 17 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-505/2010). Nurodytoje nutartyje kasacinis teismas konstatavo, kad procesinių palūkanų, išieškotinių nuo bylos iškėlimo teisme iki teismo sprendimo visiško įvykdymo, dydžiai nurodyti CK 6.210 straipsnyje, jeigu įstatymų ar sutarties nenustatyta kitokio palūkanų dydžio. Tuo atveju, kai šalių ginčas kyla dėl pavėluotų mokėjimų pagal komercinius sandorius ir kreditorius reikalauja taikyti Mokėjimų, atliekamų pagal komercinius sandorius, vėlavimo prevencijos įstatymo nustatytas palūkanų normas, šis specialusis įstatymas turi pirmenybę prieš CK 6.210 straipsnį, ir teismas turėtų taikyti šio Įstatymo nustatytas palūkanas, tarp jų ir nuo bylos iškėlimo teisme iki visiško teismo sprendimo įvykdymo. Įvertinus tai, ieškovės prašymas tenkintinas.

Ieškovės bylinėjimosi išlaidas sudaro 1 206,66 Eur: 318 Eur (1 099 Lt) sumokėtas žyminis mokestis (t. 1, b. l. 17), 888,66 Eur išlaidos advokato pagalbai apmokėti (t. 2, b. l. 149-153), kurias ieškovė prašo priteisti. Įvertinus tai, kad ieškovės atstovas surašė ieškinį, atstovavo teismo posėdžiuose, kurių trukmė 4 val., išlaidos neviršija 2004-04-02 Lietuvos Respublikos Teisingumo ministro įsakymo Nr. 1R-85 „Dėl

rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą (paslaugas) maksimalaus dydžio patvirtinimo“ nustatytų maksimalių dydžių (Rekomendacijų 8.2 punktas, 2015-03-19 Lietuvos Respublikos Teisingumo ministro įsakymo Nr. 1R-77 red. Rekomendacijų 8.19 punktas). Ieškovės patirtos išlaidos – žyminis mokeskis, išlaidos advokato pagalbai apmokėti pripažintinos bylinėjimosi išlaidomis (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 79 straipsnio 1 dalis, 88 straipsnio 1 dalies 6 punktas).

Jeigu ieškinys patenkintas iš dalies, šiame straipsnyje nurodytos išlaidos priteisiamos ieškovui proporcingai teismo patenkintų reikalavimų daliai, o atsakovui – proporcingai teismo atmestų reikalavimų daliai (CPK 93 straipsnio 2 dalis). Ieškovas ieškiniu prašė priteisti 9 319,27 Eur, priteista suma – 5 000 Eur, todėl patenkinta reikalavimų dalis sudaro 54 procentus, todėl iš atsakovės priteistina 651,60 Eur jos turėtoms bylinėjimosi išlaidoms atlyginti (1 206,66 Eur x 54 proc.) (CPK 93 straipsnio 2 dalis).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos CPK 259, 268, 282, 385 straipsniais, teisėja

n u s p r e n d ž i a:

Ieškovės UAB „Projektų rengimo biuras“ ieškinį patenkinti iš dalis.

Priteisti iš atsakovės Lazdijų rajono savivaldybės administracijos, j. k. 188714992, ieškovei UAB „Projektų rengimo biuras“, j. k. 302494928, 5 000 Eur (penkis tūkstančius eurų) skolos, 9 procentų dydžio metines palūkanas nuo priteistos sumos nuo civilinės bylos iškėlimo teisme dienos – 2015 m. vasario 11 d. iki teismo sprendimo visiško įvykdymo.

Likusioje dalyje ieškinį atmesti.

Priteisti iš atsakovės Lazdijų rajono savivaldybės administracijos, j. k. 188714992, ieškovei UAB „Projektų rengimo biuras“, j. k. 302494928, 651,60 Eur (šešis šimtus penkiasdešimt vieną eurą 60 centų) bylinėjimosi išlaidų.

Sprendimas per 30 dienų gali būti apskųstas Kauno apygardos teismui, skundą paduodant per Lazdijų rajono apylinkės teismą.

Teisėja

Asta Vailionienė